

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

29.05.2014 г.

investor.bg

✓ Европрограма прави възможно признаването на неформално придобити умения

Проект на МОН гарантира валидиране на професионални знания и умения, за които хората нямат диплома

Един от най-сериозните проблеми на пазара на труда е свързан с огромния брой хора, които имат определени професионални знания и умения, упражняват професия, но нямат диплома за уменията си. Това коментира за Investor.bg бившият социален министър Иван Нейков. След десет или двадесет години у нас ще има бум на необразованите и хората без квалификация, коментира експертът и допълни, че това е въпрос, който може да се реши единствено с провеждане на нова политика по доходите.

Според Нейков един от подходите към тази нова политика е създаването на възможност хора, придобили знания и умения по неформален начин, да официализират знанията си. „Ако държавата не вземе мерки, тези хора ще преминат в сивата икономика“, алармира експертът.

За него официалното признаване на знания и умения, придобити по неформален начин, е абсолютно наложително. Става въпрос не за млади, току-що завършили, а за възрастни хора, които по един или друг начин са придобили знания и умения, но нямат официален документ за това.

Решение на казуса дава проект по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ - „Нова възможност за моето бъдеще“ на Министерството на образованието и науката, свързан с признаване на неформални умения и знания. Това обясни Емилияна Димитрова, ръководител на проекта към Националната агенция за професионално образование и обучение пред БНР.

Проектът е насочен именно към хора, които са придобили неформални професионални знания и умения и търсят начин да ги докажат и да имат документ за това. Ако кандидатът премине през съответното обучение и докаже уменията си, получава свидетелство за професионална квалификация, което да му послужи пред работодател. Документът носи и друго преимущество, посочи експертът – ако лицето реши да смени работата си и да се реализира в различна сфера, което до този момент не е било възможно поради липсата на такъв официален документ.

В проекта могат да участват лица над 16-годишна възраст, които имат някакви умения - например на фризьор, стругар, дърводелец, винар и др.

Документите се признават от работодателските организации у нас и в целия Европейски съюз, което увеличава шансовете за намиране на работа. Българската стопанска камара и Асоциацията на индустриалния капитал са партньори по проекта, както и двата синдиката КНСБ и КТ „Подкрепа“.

Кои институции могат да валидират умения

Във всички области на страната има общо 224 професионални гимназии, които участват по проекта и валидират знания и умения. Във всяка от тях има учители и специални обучителни програми и изпити, след които се прави валидиране, обясни още експертът.

Според Димитрова над 400 професии към момента могат да бъдат валидирани. Обикновено по-лесно е да се получи документ за определени компетентности, а не задължително за цялата професия, коментира още експертът от Националната агенция за професионално образование и обучение.

Агенцията работи по списък на професиите, а повече информация може да се получи на националния телефон 07 13 773.

✓ ЕК е готова с цялостната енергийна стратегия за Евросъюза

Предложените мерки не са изненадващи – развитие на Южния газов коридор, интерконекторите и възобновяемите източници, като не се споменава добивът на шистов газ

Европейската комисия вече е готова с цялостната енергийна стратегия за страните от ЕС. Комисията беше натоварена от лидерите на общността да изготвят документа с цел минимизиране на рисковете за съюза на фона на кризата в Украйна.

В новата стратегия, която трябва да бъде разгледана от Съвета на ЕС на 26-27 юни, не се залага на сензационни мерки и донякъде повтаря до болка познатите – диверсификация на маршрутите и източниците, пълно изграждане на газовите връзки, подобряване на енергийната ефективност и вътрешното производство на енергия.

По отношение на вътрешното производство на тази етап от ЕК залагат на развитието на възобновяемите източници и не се споменават възможностите за добив на шистов газ.

Какви части от тази стратегия ще претърпят изменение и дали ще бъдат включени нови точки ще стане ясно след заседанието на лидерите на ЕС, насрочено на 26 и 27 юни.

Европа е силно зависима от доставките на енергийни източници, коментира председателят на ЕК Жозе Мануел Барозу при представянето на новата стратегия. По изчисления на ЕК през 2013 година страните от ЕС са отделяли по общо над 1 млрд. евро дневно за внос на енергийни суровини.

„С оглед на това, че общата зависимост към вноса на енергия е над 50%, ние трябва да предприемем допълнителни мерки“, посочи Барозу.

Сред тях е диверсификацията на трасета и източници. През 2013 година 39% от вноса на природен газ (като обем) идва от Русия, 33% - от Норвегия и 22% - от страни от Северна Африка (Алжир и Либия), се посочва в стратегията. Препоръката в това отношение е да се запазят отношенията с надеждните партньори, но и да се потърсят нови страни за доставки.

Възможностите, например, са регионът на Каспийско море, което ще наложи удължаване на Южния газов коридор. Възможност за разнообразяване на доставките е и втечненият природен газ, като препоръките на ЕК са да се потърсят новите източници от Северна Америка, Катар, Австралия или Нигерия.

Във връзка с доставките на природен газ трябва да бъдат довършени и липсващите инфраструктурни връзки, които са от ключово значение при прекъсване на доставките в някоя от точките на достъп. Сред краткосрочните приоритети е и връзката Комотини – Стара Загора, която трябва да даде достъп на България до газ от находището „Шах Дениз“ II. Връзката трябва да бъде реализирана до 2016 година. Във фокуса на Брюксел попада и проектът за връзка между България и Сърбия.

Вътрешното производство на енергия не бива да се подценява. Страните от Европейския съюз като цяло са бедни на енергийни ресурси. Затова като възможност за диверсификация от ЕК посочват възобновяемите източници и ядрената енергетика като варианти за заместване на производството на енергия от изкопаеми горива.

Увеличеното производство на електричество от ВЕИ-мощности например пести 30 млрд. евро годишно разходи за внос на изкопаеми горива, изчислява ЕК. Секторът крие голям потенциал, особено ако възобновяеми източници (термални извор, например) започнат да се използват за отопление. Това ще намали потреблението на природен газ, особено в Западна Европа, където суровината масово се използва за отопление.

Така възобновяемите източници са една добра възможност за намаляване на зависимостта от вноса на енергийни ресурси, макар и цената на енергията на този етап все още да е висока. От ЕК обаче изразяват своята увереност, че технологичните разходи в сектора ще намаляват и производителите ще стават все по-конкурентоспособни.

Енергийни иновации също ще помогнат за намаляване на зависимостта в енергийната сфера. Те ще подобрят енергийната ефективност и така ще изпълнят една от мерките, заложи от ЕК – намаляване на консумацията на енергия.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Стимулират бизнеса да се грижи за болни и бедни

Нов закон за социалните услуги ги отделя от помощите

Държавата ще въведе различни стимули, които да разнообразят доставчиците на услуги в подкрепа на уязвими групи от населението като деца, хора с увреждания, самотни възрастни и малцинства. Това предвижда напълно нов закон за социалните услуги, който се пише в Министерството на труда. "В момента социалните услуги се предоставят най-вече от общините, но искаме да насърчим и неправителствените организации, както и фирмите и гражданите да бъдат по-активни. От това ще спечелят потребителите", съобщи за "Стандарт" зам.-министърът на труда Лазар Лазаров.

Идеята на новия закон е да регламентира социалните услуги отделно от социалните помощи. "В момента двата вида мерки за подкрепа са разписани в Закона за социално подпомагане. Ние обаче смятаме, че услугите не са елемент на социалното подпомагане, а са мярка за повишаване качеството на живот", коментира Лазаров. В новия закон ще бъдат разписани разпоредби как по-ефективно да се прави планирането и управлението на социалните услуги, както и вариантите за тяхното финансиране. "Предвиждаме много по-пълно да развием дългосрочната грижа към възрастните хора, защото в момента акцентът е повече върху децата. Идеята е да интегрираме социални и здравни услуги, както и помощ в домашна среда", посочи Лазаров.

Над 300 нови социални услуги - центрове за наставяне от семеен тип, дневни центрове за рехабилитация, центрове за обществена подкрепа и др., са разкрити от началото на годината, отчете Агенцията за социално подпомагане. Преките им потребители са над 15 000 души. От началото на годината за над 20 000 лица с увреждания е започнало обслужване по домовете. Това е разкрило работа на 17 000 безработни. Подкрепа са получили и над 220 социални предприятия, в които работа са започнали близо 6500 хора от рисковите групи.

✓ 1 млрд. евро са вложени в СПА индустрията у нас

Хисаря. За последните 10 години в СПА индустрията у нас са инвестирани над 1 милиард евро, каза председателят на Българския съюз по балнеология и СПА туризъм Стефан Шарлопов. Той взе участие в първия конгрес на Българския съюз по балнеология и СПА туризъм, който се откри в сряда в Хисаря. Делът на сивия сектор в туризма е над 60% и е крайно време да излезе на светло, каза Шарлопов. По негови думи е наложителна държавна намеса.

"Проблемът със сивата икономика в нашия бранш е от години и е наложително държавата да се намеси", каза той. По думите му голяма част от оборотите не се декларират, не се плащат данъци и туристически такси. От СПА асоциацията настояват за ясно разграничение между балнео-, СПА и уелнес хотелите, което ще реши до голяма степен проблема с качеството на предлаганите услуги в този вид туризъм. Най-голям дял от чужденците, които са избрали България за СПА туризъм, са от Балканите - 38 на сто, стана ясно по време на конгреса. 23% са от Западна Европа, а 22% - от Източна Европа. 15 на сто от българите са избрали уелнес и СПА за своята почивка, съобщи Ани Хараламбиева от дирекция "Маркетинг, реклама и информация в туризма" към Министерството на икономиката и енергетиката.

Вицепрезидентът на Европейската СПА асоциация (ESPA) Юргита Казлаускиенес съобщи по време на конгреса, че четири от общо шестте тазгодишни награди на (ESPA) са за България. Призове са връчени на церемония в Дания.

✓ Бизнес климатът надживя кризата

София. През май бизнес климатът в страната за пореден месец се подобрява, сочат данните от анкета на НСИ. Това се дължи на по-благоприятните мнения на шефовете на фирми от всички отрасли - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги. В резултат общият показател за бизнес климата вече е над нивото от времето на кризата, която удари икономиката на страната през 2009 г. и продължава близо пет години. Заедно с данните за по-голям ръст на БВП в началото на 2014 г. това е ясен сигнал, че вече излизаме от кризата. В промишлеността подобрението на бизнес климата се дължи на по-оптимистичните оценки на мениджърите за настоящето бизнес състояние на предприятията. Анкетата отчита леко подобрение по отношение на настоящата производствена активност, като и очакванията за следващите три месеца тя да се увеличи. И предприемачите в строителството дават по-благоприятни оценки за състоянието на предприятията. Строителната активност се подобрява, като прогнозите на предприемачите за следващите три месеца остават оптимистични, макар и по-резервирани в сравнение с април.

Бизнес климатът в търговията на дребно се подобрява заради подобрените оценки на търговците за настоящето състояние на фирмите. Оценка им за продажбите и поръчките към доставчиците за следващите три месеца обаче са по-резервирани. И мениджърите в услугите дават по-оптимистични оценки за състоянието на фирмите. Мненията им за настоящето търсене на услуги са по-неблагоприятни, но очакванията им за следващите три месеца се подобряват. Във всички сектори на икономиката мениджърите не очакват вдигане на цените през следващите три месеца, а най-големият проблем пред бизнеса е несигурната икономическа среда.

Вестник Преса

✓ Готвят нова стратегия за водния сектор

Таксата за водоползване ще влиза в специален фонд

Таксата за водоползване да влиза в специален фонд, от който да се инвестира в сектор „Води“. Това ще бъде записано в стратегията за водния сектор, която предстои да бъде актуализирана и приета от парламента, съобщи за „Преса“ зам.-министърът на околната среда и водите Атанас Костадинов. В момента всеки потребител плаща по 2 ст. на кубик върху цената на питейната вода. Парите се събират от ВиК дружествата и се внасят в Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС).

Това обаче невинаги се прави, а средствата се харчат и за други цели - биоразнообразие, отпадъци и т.н. Идеята е новият фонд да служи само за инвестиции във водопроводи, канализации и пречиствателни станции. Така ще бъдат подпомогнати инвестиционните намерения на по-бедните общини. Фондът ще се контролира от национален съвет, а таксата ще бъде увеличена. Все още обаче не е ясно с колко.

Водната стратегия трябва да бъде осъвременена час по-скоро, защото тя е част от водната реформа, за която Брюксел настоява. Без нея няма да получим еврофинансиране за сектор „Води“ в следващия програмен период, бе категоричен зам.-министърът. Вчера на портала за обществени консултации „Стратеджи“ бе качена стратегия за ВиК сектора, подготвена от реги-оналното министерство. Към нея обаче МОСВ има много забележки. ВиК работи само с 5% от водното количество, което се отнема от природата всяка година. Докато документът, подготвен от МОСВ, засяга управлението на целия ресурс. Това означава, че след приемането му от парламента програмата за ВиК мрежата ще бъде коригирана. Сега тя предвижда въвеждане на единна цена на водата за всяко регионално ВиК.

Вестник 24 часа

✓ Десислава Терзиева: Целта ми е европейските пари да стигнат до 67 града, за да живеят българите по един стандарт!

- Министър Терзиева, ще има ли затворени магистрали това лято?

- Агенция „Пътна инфраструктура“ е подготвила всички основни пътища да поемат по-голям трафик. Приоритетно бяха извършени ремонти на магистралите „Тракия“ и „Хемус“ и по натоварените първокласни пътища.

Спестихме 15,5 млн. лв. от зимното поддържане и ги инвестираме в ремонти на 270 км пътища. На виадуктите и на двете магистрали ремонтите продължават до края на годината и затова и призовавам шофьорите към търпение.

През 2014 г. пускаме търгове за 72 км нови магистрални участъци от „Струма“ и „Калотина“. До края на 2014 г. ще имаме около 90 км нови отсечки, а през 2015 г. започваме още 72 км магистрали. Това означава, че продължава изграждане на големите магистрални участъци - лот 4 на „Струма“ и лот 1 и 2 на „Марица“, както и обходите на Враца и Монтана. В края на лятото ще пуснем тръжни процедури за лот 3 на „Струма“ – от Благоевград до Крупник и от Кресна до Сандански. Очаквам догодина по това време да е започнало строителството. Обявена е и процедурата за магистрала София-Калотина, един от приоритетите ни.

- Ще има ли магистрала „Хемус“? Питам ви не само защото това е любима тема на опозицията, но и защото е важна за хората, които пътуват за Варна. Има ли интерес към публично-частно партньорство за строеж?

- На този етап нямаме заявление за интерес. Ако някой е искал да строи, никой не е попречил. Аз бих питала опозицията защо при това голямо желание нямаше проекти? Наложил се да започнем проектиране и вече имаме избрано трасе, за което не сме получили забележки от строителния бранш и от неправителствени организации. Този вариант обслужва най-много населени места, минава на равно разстояние между Плевен и Ловеч, с най-добри икономически показатели е, през него ще преминава най-голям трафик според техническите анализи. Много е важно за мен, че заобикаля защитени

територии. Вече се работи по екологичния доклад. Проектираме участъка от Ябланица до разклона Ловеч-Плевен. Предстои да изберем изпълнител за отсечката от Плевен до Велико Търново, а след това – до Белокопитово. Не е вярно, че сме спрели строителството на петте километра Шумен-Белокопитово. Там се гради най-големият пътен възел на Балканите, и то с бюджетни 65 млн. лв. – това никак не е малко!

- Как ще изглеждат плажовете след промяната на закона за Черноморското крайбрежие?

- Промените ни дават възможност най-после да обезопасим много от най-посещаваните неохраняеми плажове на север и на юг като Дуранкулак и Шабла-централен.

През юли и август ще има спасители и така ще осигурим спокойствие 10% от концесионните такси от другите плажове ще отидат в сметки на областните управи, за да поемат грижата за неохраняемите. През юни ще обявим списъка, през октомври и ноември ще има процедури за концесии на близо 20 плажа, отдадени само за това лято, защото договорите бяха изтекли. Целта ни е да уеднаквим режимите и плажовете да се отдават за по-дълъг период. Интересно е, че на някои плажове хората не искат да има спасители, за да са необезпокоявани.

- Старирахте реформа във ВиК сектора - по какво хората ще усетят, че предприехте тази важна стъпка?

- Приемането на стратегията беше условие, за да усвоява държавата ни европейски средства. Това са 12 млрд. лв. до 2023 г., с които ще намалим значително загубите на

питейна вода, ще се повиши нейното качество и ще е на цена, поносима за хората. В ход е и малка водна програма за 20 милиона лева по Публичната инвестиционна програма на правителство, с която ще спасим от воден режим 30 населени места с около 300 хиляди жители. Прегледахме всички проекти, за да преценим кои да започнат тази година. Изпълнителите се избират с обществени поръчки. Омуртаг е един от градовете, в които има воден режим от десетилетия. Целта ни е през септември-октомври да пуснем водата по новия водопровод и жителите му да се почувстват европейци. Виждате, че с нашите нови политики за пътищата, ВиК сектора и плажовете, с не много пари, но с добра организация и воля, се прилагат ефективни мерки и се решават дълго отлагани проблеми.

- Ще имаме ли скоро повече санирани блокове?

- Наложил се да вземем спешни мерки за търговете за изпълнители, за да не загубим финансирането, защото проектирането не беше възложено от предишното управление. Следващата седмица отваряме офертите за проектиране, а в средата на юни - за строителните работи. Поръчката е разделена на 6 позиции по региони плюс един за София. Вече се ремонтират първите две пилотни сгради в столицата.

- Как ще работят фирмите за саниране - една за цял регион или една за всяка сграда?

- Търгът е голяма възможност за малките местни фирми да получат работа и да съживим бранша. Например в София ще се санират около 60 сгради и ще бъде трудно на една фирма самостоятелно да извърши дейностите по тях.

- Знам, че една от вашите каузи е да намалите различията между отделните региони в качеството на живот - как ще се случи това?

- Да, това е основният акцент в програмата "Региони в растеж". Ние не искаме да се наливат пари основно в големите градове и затова в преговорите с еврокомисията ще отстоявам позицията достъп до финансиране да имат 67 града като Берковица, Пещера, Мездра. Националното сдружение на общините ме подкрепи категорично в тази идея. При последната ми среща с комисар Йоханес Хан представихме точно тази позиция и показахме на какви политики държим. По програма "Региони в растеж" са заложили над 3 млрд. лв. за развитие на регионите. Няма да губим време и още тази година ще отворим схеми в рамките на интегрираните планове за градско развитие, за рехабилитация на I, II и III клас пътища, както и за инвестиции в образованието и опазване на културно-историческото наследство.

[Вестник Монитор](#)

✓ Последни сме по използване на интернет в ЕС

България заема едно от последните места в ЕС по отношение на ползването на интернет, сочи последният доклад на Европейската комисия за напредъка в областта на цифровите технологии, цитиран от Investor.bg.

Според посочените данни през 2013 г. 51% от българите ползват световната мрежа поне веднъж в седмицата. За сравнение - в ЕС този дял е 72%. С най-добри резултати са Финландия, Дания, Швеция, Люксембург и Холандия, където над 90% от възрастното население ползват интернет. От данните се вижда още, че средно в ЕС 20% от гражданите никога не са ползвали световната мрежа.

Статистиката сочи, че през миналата година 51% от домакинствата у нас са били без интернет, спрямо 42% през 2012 г. За ЕС този дял нараства от 35% на 37%.

Като цяло страната ни не изостава единствено по отношение на разпространението на широколентов интернет - 93% от населението имат достъп до услугата. В ЕС средният дял е 97%, сочи още докладът. Все още обаче остава слабо разпространението на услугата в селските региони - 60% от населението в тези региони в България имат достъп, спрямо 90% средно в общността.

[Списание Мениджър](#)

✓ Бизнес климатът се затопля през май във всички отрасли

Бизнес конюнктурата в страната се подобрява. Бизнес климатът през май се повишава с 4,3 пункта спрямо предходния месец резултат на по-благоприятните мнения на стопанските ръководители от всички наблюдавани отрасли - промишленост, строителство, търговия на дребно и услуги. Това показват данни от бизнес анкетите на Националния статистически институт (НСИ).

Бизнес климатът в промишлеността нараства с 4,2 пункта в сравнение с април, което се дължи на по-оптимистичните оценки на промишлените предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията. Анкетата отчита леко подобрение по отношение на настоящата производствена активност, като очакванията за следващите три месеца са тя да се увеличи. Относно продажните цени в промишлеността очакванията на мениджърите са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

В строителството бизнес климатът се повишава с 2,2 пункта на месечна база поради по-благоприятните оценки на строителните предприемачи за настоящото бизнес състояние на предприятията. По тяхно мнение настоящата строителна активност се подобрява в сравнение с предходния месец, като прогнозите им за следващите три месеца остават оптимистични, макар и по-резервирани в сравнение с април. През последния месец анкетата отчита засилване на негативното влияние на фактора „конкуренция в бранша“, който измества на трето място фактора „финансови проблеми“. По отношение на продажните цени в строителството по-голямата част от мениджърите очакват те да останат без промяна през следващите три месеца.

Бизнес климатът в търговията на дребно се покачва с 2,5 пункта спрямо предходния месец, което се дължи на подобрените оценки на търговците на дребно за настоящото бизнес състояние на предприятията. Относно продажбите и поръчките към доставчиците през следващите три месеца очакванията им обаче са по-резервирани. Относно продажните цени в отрасъла очакванията на търговците са за запазване на тяхното равнище през следващите три месеца.

В услугите бизнес климатът нараства с 8,2 пункта в сравнение с април поради по-оптимистичните оценки и очаквания на мениджърите за бизнес състоянието на предприятията. Мненията им по отношение на настоящото търсене на услуги обаче са по-неблагоприятни, докато очакванията им за следващите три месеца се подобряват. По отношение на продажните цени мениджърите предвиждат те да останат без промяна през следващите три месеца.

Основен проблем за стабилизиране на секторите, с който мениджърите продължават да се сблъскват, са несигурната икономическа среда и недостатъчното търсене.